

Obce suplují stát bez dostatečné podpory. Pomůže sdílení odborníků, digitalizace i jasnější legislativa

7.10.2025 - | Sdružení místních samospráv ČR

Potřebujeme jasně vymezit, co má kdo dělat, spravedlivě nastavit financování a snížit administrativu, říká Pavla Chadimová, která je v SMS ČR předsedkyní Pracovní skupiny pro veřejnou správu a služby.

V rámci představování programových priorit 2026+ sdružení tým naráží na problematiku výkonu přenesené působnosti, která je často nepřehledná a malé obce mnohdy trápí nedostatečné kapacity. Obcím by podle ní ulevilo větší prosazování digitalizace i sdílení odborníků.

Podpora dobrovolné spolupráce obcí je jednou z priorit SMS ČR pro období 2026+. Co ji dnes nejvíc brzdí?

Hlavně složitost a nízká motivace. Založit svazek obcí je právně i administrativně těžké, přitom přínosy nejsou jasně vidět. Proto se obce drží spíš jednorázové spolupráce – třeba při svozu odpadu – než aby vstupovaly do formálnějších struktur. Hlavní překážkou je i nemožnost založit svazek mimo vymezené ORP či být členem pouze jednoho společenství. Znam celou řadu obcí, které jsou členy různých mikroregionů a podobně a skvěle fungují. Nechápu proto snahu vytvářet nové svazky jen proto, že jsou nebo budou lépe finančně podporovány.

Velké téma je i výkon přenesené působnosti. Kde spatřujete problém v této oblasti?

Je to nepřehledné a malé obce často nemají kapacitu, jak všechny agendy zvládnout. Na většině malých obcí je neuvolněný starosta, a i když je náhodou uvolněný, tak většinu administrativní práce musí vykonat sám. Potřebujeme jasně vymezit, co má kdo dělat, spravedlivě nastavit financování a snížit administrativu. Velký prostor je v digitalizaci a ve sdílení odborníků. V tomto případě ale takových úředníků, kteří budou obec opravdu zastupovat a spolupracovat.

Starostové také často řeší pobočky Pošta Partner. S čím se obce nejčastěji potýkají?

S finanční ztrátovostí a lidskými kapacitami. Odměna od České pošty nepokrývá skutečné náklady, zaměstnanec je těžké sehnat a provoz je technicky i smluvně náročný. Obec, která provozuje Poštu Partner, nemůže měnit otevírací dobu dle aktuální situace (tj. např. v době čerpání dovolené nebo nemoci poštěčky). Je nutno zajistit adekvátní záskok, a to je samozřejmě finančně náročné. Přitom pošta je pro občany, hlavně seniory, velmi důležitá. Obce tu vlastně suplují stát bez dostatečné podpory.

Dlouhodobým cílem SMS ČR je snižování administrativy, která zatěžuje obce. Kde vidíte největší šanci na zlepšení?

V digitalizaci a odstranění duplicit. Obce by měly mít jedno jednoduché rozhraní pro komunikaci se státem. Hodně by pomohlo i to, kdyby měly k dispozici jednotné metodiky a jasný výklad zákonů – aby se v nich nemusely složitě prohrabávat samy.

Probrali jsme hned několik problematických oblastí. Kde vidíte v příštích letech roli SMS ČR, která může přispět ke zlepšení?

SMS ČR zastupuje v současnosti takřka 2 600 obcí a mělo by být silným partnerem státu – sjednotit hlas obcí, prosazovat změny v legislativě i financování a zároveň pomáhat metodikami a příklady dobré praxe.

Článek si můžete pročíst v zářijovém vydání zpravodaje SMSka. Celé číslo si přečtete v elektronické podobě zde. Archiv s předchozími vydáními si otevřete zde.

<https://www.smscr.cz/o-sms-cr/aktuality/obce-supluji-stat-bez-dostatecne-podpory-pomuze-sdileni-od-borniku-digitalizace-i-jasnejsi-legislativa-4844cs.html>